

KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2022

1. INNLEDNING

Etter lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-1 er Sunndal kommune pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, sørge for det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen, er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Nr	Navn	Funksjon	Parti
1	Halvard G. Hagen *	Leder	Sp
2	Jon Kristian Schnell	Nestleder	Ap
3	Anveig Bjordal Halkjelsvik *	Medlem	Sp
4	Erling Rød *	Medlem	Frp
5	Edel Magnhild Hoem	Medlem	SV

Nr	Varamedlemmer		
	<u>For Halvard G. Hagen, Anveig Bjordal Halkjelsvik og Erling Rød:</u>		
1	Leda Pires Moxnes	Vara	Frp
2	Arne Christen Drøpping	Vara	Krf
3	Turid Stave	Vara	Sp
4	Elfrid Sundqvist	Vara	V
5	Truls Lie	Vara	H
	<u>For Jon Kristian Schnell og Edel Magnhild Hoem:</u>		
1	Marta Eunice Perez	Vara	Ap
2	Wenche Person Søyseth	Vara	Ap
3	Ingrid Viseth	Vara	Ap

* = medlem av kommunestyret

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har etter kommuneloven møte- og talerett i utvalgets møter. Ordfører har ikke møtt i utvalgets møter. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor har møtt ved behandling av saker fra revisjonen.

3. SEKRETARIAT

Det følger av kommuneloven § 23-7 at kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27, med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Fra 01.01.20 består samarbeidet av Aukra, Gjemnes, Hustadvika, Molde, Rauma, Sunndal og Vestnes kommuner.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Stig Holmstrøm, Vestnes kommune, er valgt til styreleder. Gudrun Herje Langseth, Rauma kommune, er valgt til nestleder.

I 2019 godkjente kommunestyrene nye vedtekter og valgte å benytte seg av overgangsordningen som kommuneloven åpner for. Innen utgangen av valgperioden må samarbeidet velge en annen organisasjonsform enn § 27 samarbeid.

Høsten 2021, ble det fra styret igjen tatt initiativ til å forsøke å få til et større sekretariat. Det ble sendt henvendelse til kommunene på Nordmøre og Møre og Romsdal fylkeskommune.

Dialogen om å få til et større sekretariat er ikke kommet i gang. I styremøte 16.11.22 besluttet styret å fullføre prosessen med omdanning til kommunalt oppgavefelleskap etter kommunelova kap.19, slik at samarbeidet får en lovlig organisering etter ny kommunelov. Dialog om et eventuelt større sekretariatsamarbeid kan gå parallelt, eller komme på et senere tidspunkt.

I 2022 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget i Sunndal ivaretatt av daglig leder i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, Jane Anita Aspen.

4. OPPGAVER OG VIKRSOMHET I 2022

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har i 2022 avviklet 6 møter og behandlet 41 protokollerte saker. Av disse er 7 saker oversendt kommunestyret for endelig behandling eller som uttalelse. I tillegg er det fremlagt for utvalget 64 referatsaker og 12 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak, slik at kommunestyret kan holde seg løpende orientert om utvalgets arbeid.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir avholdt i formannskapssalen på rådhuset. Møtene blir streamet på Kommune-TV.

Kontrollutvalget har på forespørsel fått orienteringer fra administrasjonen og revisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget i Sunndal er vedtatt av kommunestyret 02.10.19, sak 4/2019.

Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret 21.10.220, sak 65/2020.

Dette gjaldt endring i § 5, der det åpnes for at kontrollutvalgets møter kan avholdes som fjernmøte jf. kommuneloven § 11-7.

Plan for Kontrollutvalgets virksomhet 2020-2023

Kontrollutvalget utarbeider plan for kontrollutvalgets virksomhet for hver valgperiode. Planen blir utarbeidet av nytt kontrollutvalg i løpet av første år etter nytt valg. Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2020-2023 er en overordnet plan som blir konkretisert av kontrollutvalget i en årlig arbeidsplan. Kontrollutvalget behandlet og innstilte til vedtak i møte 13.02.20, sak 07/20, Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2020-2023. Sunndal kommunestyre gjorde endelig vedtak 11.03.20, sak 11/20. Dette gir kommunestyret mulighet til å bli involvert i, og sette rammer for kontrollutvalgets virksomhet i gjeldende valgperiode.

Konferanser/opplæring

Alle de faste medlemmene deltok på NKRFs digitale kontrollutvalgskonferanse 2-3.2.2022. Forum for kontroll og tilsyns (FKTs) fagkonferanse ble avviklet 8-9.6.2022 på Kløfta. Varamedlem Leda Moxnes deltok på denne konferansen.

4.1 Påse-ansvaret overfor revisjonen

Ifølge kommuneloven § 23-2, skal kontrollutvalget påse at kommunens regnskaper blir revidert på en forsvarlig måte.

Kommunestyret i Sunndal vedtok i møte 08.05.19, sak 30/19, å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon SA (MRR) og valgte selskapet som revisor for kommunen. I vedtaket fikk kontrollutvalget mandat til å inngå oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Kontrollutvalget godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 03.12.20, sak 43/20. I avtalen blir det m.a. forutsatt at revisjonen legger til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt påse-ansvar overfor revisjonen. I dette ligger det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget fra sitt arbeid og ha et kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandarder.

Daglig leder i Møre og Romsdal Revisjon SA er Martin Gjendem Mortensen. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for Gjemnes kommune er Tore Kvisvik.

Utvalget har i 2022 fått seg forelagt og behandlet følgende dokument fra regnskapsrevisor:

- Oppsummering etter årsoppgjørsrevisjon Sunndal kommune 2021
- Revisjonsberetning for 2021 Sunndal kommune
- Revisjons- og kommunikasjonsplan for revisjonsåret 2022 Sunndal kommune
- Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av sin uavhengighet
- Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2021 Sunndal kommune
- Risiko- og vesentlighetsvurdering før forenklet etterlevelseskontroll 2022.

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor.

4.2 Kontrollutvalgets uttalelse til årsberetningen og årsregnskapet

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon følger av § 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskap og årsberetning for Sunndal kommune 2021 i møte 31.03.22, sak 10/22, og gitt sin uttalelse til disse.

Vurderingen ble gjennomført med bakgrunn i FKTs veileder for kontrollutvalgets uttalelse. I denne vurderingen ligger også kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har i sin uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2021 trukket frem at det er konstatert noen forbedringsområder i internkontrollen som kontrollutvalget og revisjon vil følge opp. Kontrollutvalget pekte på at de fleste indikatorene viser at Sunndal kommune har en bærekraftig økonomi. Det er viktig at også netto driftsresultat over tid holdes over sentralt anbefalt nivå. Netto driftsresultat blir regnet å være hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren

Kontrollutvalget mener at årsberetningen i det alt vesentlige etterkommer og beskriver det kommuneloven forutsetter i § 14-7. Beskrivelse av den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling, kunne vært noe mer konkret. Det samme gjelder redegjørelse om likestillingstiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål, jf. kommuneloven § 14-7 e-f)

Utvalget har i 2022 fått framlagt **prosjektrapport/sluttregnskap for Ålvundeid barnehage**, og gitt sin uttalelse til dette. Kontrollutvalget hadde ikke merknader til det som kommer frem i prosjektrapporten, utover at rapporten manglet beskrivelse av klima og miljøaspekter ved investeringen. Ifølge Sunndal kommunes økonomireglement, vedtatt i kommunestyret 16.12.20, skal prosjektrapport også inneholde beskrivelse av klima og miljøaspekter ved investeringen. Kommunedirektøren ble anmodet om å følge opp dette i fremtidige prosjektrapporter.

Utvalget får fremlagt kommunedirektørens tertialvise økonomirapporter, budsjettendringer og finansrapporter til kommunestyret. Utvalget vurderer at det blir rapportert etter de krav om rapportering som går frem av kommuneloven §§ 14-5 og 14-13 og etter de forutsetninger som kommunens økonomireglement og finansreglement bestemmer.

4.3. Nummererte brev

Etter kommuneloven § 24-7, er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke noen forhold overfor kontrollutvalget. Det er listet opp sju forhold som krever slik rapportering. Regelen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev i 2022.

4.4 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Etter kommuneloven § 24-9, skal regnskapsrevisor se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget. Revisor skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Det ble i 2022 gjennomført **forenklet etterlevelseskontroll av kommunens forvaltning av kontantytelser for beboere i institusjon**. Rapport fra kontrollen ble lagt frem for kontrollutvalget til behandling i møte 16.06.22, sak 17/22 og i kommunestyret 19.10.22, sak 70/22.

Revisjonens rapport viser at bestemmelsene i forskrift om disponering av kontantytelser i det alt vesentlige ser ut til å bli etterlevd.

4.5 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av kommuneloven § 23-3.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 10.09.20, sak 31/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20 i K sak 76/20:

1. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Sunndal kommune sin plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023 etter følgende prioritering:

- *Hjemmetjenester med særlig vekt på omstillingsarbeid*
- *Samarbeid og samhandling*
- *Kommunedirektørens internkontroll*
- *Offentlige anskaffelser*

1. Kontrollutvalget gjennomfører en avgrenset kontroll for å vurdere om det er behov for å gjennomføre forvaltningsrevisjon i noen av kommunen sine selskap eller interkommunale samarbeid. Om kontrollen viser et slikt behov, kan kontrollutvalget velge å prioritere å gjennomføre slik forvaltningsrevisjon sammen med eventuell eierskapskontroll.

2. Dersom det oppstår noe uforutsett i planperioden, kan kontrollutvalget prioritere andre områder for forvaltningsrevisjon enn det som fremgår som tema jf, pkt. 1.

Kontrollutvalget bestilte i møtet 15.04.21, sak 11/21, en **undersøkelse av «Samarbeid og samhandling»**. Undersøkelsen skulle avklare problemstillinger i forhold til kulepunkt 2, og pkt. 3 i kommunestyrets vedtak i planen.

Rapport fra undersøkelsen ble behandlet i kontrollutvalget 23.09.21, sak 20/21. Kommunestyret behandlet saken og rapporten i møte 03.11.21, sak 67/21. Det ble fattet enstemmig vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyret tar til orientering rapport fra undersøkelse «Samarbeid og samhandling med fokus på vertskommunesamarbeid og interkommunale selskap».

Kommunedirektøren bør sørge for at det i vertskommunesamarbeid, interkommunale samarbeid og interkommunale selskap avholdes møter på administrativt nivå mellom begge parter etter avtale og fast praksis, og at det føres protokoller fra disse møtene.

Politisk nivå bør bli orientert om status i samarbeidene gjennom minst årlige rapporter fra hvert samarbeid.

Kommunedirektøren bør sørge for at det blir etablert en rutine der alle samarbeid blir systematisk evaluert.

Kontrollutvalget har sett til at vedtaket er fulgt opp av kommunedirektør. I møte 16.06.22 fikk utvalget fremlagt kommunedirektørens rapport om oppfølging av anbefalinger. Utvalget anmodet da om at selskapsdelen av eierskapsmeldingen ble sluttført så raskt som mulig. Kontrollutvalget fikk i møte 08.12.22 fremlagt kommunestyrets vedtak 23.11.22, sak 79/22 Eierskapsmelding - Selskapsdelen, samt dokumentet Eierskapsmelding – Del 2 Selskapsdelen. Gjennom vedtatt eierskapsmelding for Sunndal kommune, del 1 og 2, vurderer kontrollutvalget å ha et verktøy for å følge opp sitt ansvar etter kommuneloven §§23-2 og 23-4 når det gjelder eierskapskontroll. Kontrollutvalget avsluttet da sin oppfølging av denne undersøkelsen.

Kontrollutvalget bestilte i møte 31.03.22 forvaltningsrevisjon av **Hjemmetjenester i Sunndal kommune** med vekt på omstillingsarbeid.

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 03.11.22, sak 33/22. Kommunestyret behandlet rapporten i møte 23.11.11, sak 75/22. Det ble fattet følgende vedtak:

1. Sunndal kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Hjemmetjenester med vekt på omstillingsarbeid til etterretning, og slutter seg til følgende anbefalinger fra kontrollutvalget:
- a) Sikre at det til enhver tid er tilstrekkelig personell på jobb i hjemmetjenesten.
 - b) Sikre at det til enhver tid er tilstrekkelig med sykepleiere på jobb i hjemmetjenesten.
 - c) Sikre at tjenesteytere i hjemmetjenesten som skal gjennomføre hjemmebesøk hos psykisk syke og rusavhengige får tilstrekkelig opplæring, slik at de kan yte gode tjenester til den enkelte bruker, og ivareta egen sikkerhet.
 - d) Gjennomføre brukerundersøkelser i hjemmetjenesten.
 - e) Sikre at ansatte og ledere får informasjon om avvikssystemet og gjennom dette sikre at det meldes avvik og at avvik følges opp.
 - f) Ferdigstille pågående arbeid med helse- og omsorgsplan og gjennom dette avklare:
 - o behov for å styrke tiltak i omsorgstrappen
 - o fremtidig boligstruktur som er tilpasset behovet hos de eldre og omsorgstrengende
 - g) Ferdigstille pågående arbeid med habiliterings- og rehabiliteringsplan
 - h) Involvere ansatte, tillitsvalgte og verneombud tidligere og i større grad i omstillingsarbeid og andre prosesser
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at anbefalingene følges opp og påse at arbeidet gjennomføres.
3. Kommunestyret ber om at kommunedirektøren gir kommunestyret en skriftlig plan for oppfølging av anbefalingene til kommunestyrets første møte i 2023

Kommunestyret fattet i pkt. 3 et annet vedtak enn kontrollutvalgets innstilling, som var at kommunestyret skulle gi kontrollutvalget en skriftlig plan for oppfølging av anbefalingene.

Kontrollutvalget vil gjøre kommunestyret oppmerksom på at kommuneloven § 23-2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet, bokstav e), sier at kontrollutvalget skal påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandling av revisjonsrapporter blir fulgt opp.

Selv om det er positivt at kommunestyret ønsker å få fremlagt planen, så er det uheldig at planen fremlegges til kommunestyret uten å gå om kontrollutvalget. Saker som kommer direkte fra kommunedirektøren til kommunestyret saksbehandles av kommunedirektøren selv. Saker som kommer til kommunestyret via kontrollutvalget, saksbehandles av et sekretariat som er uavhengig av kommunedirektøren. Her vil en da kunne fange opp om det er svakheter ved kommunedirektørens plan.

Kontrollutvalget vil uansett, etter at planen er lagt frem for kommunestyret, se til at kommunedirektøren følger planen.

Kontrollutvalget bestilte i møte 08.12.22 en forvaltningsrevisjon av **Kommunedirektørens internkontroll**. Det ble i bestillingen vektlagt at prosjektets hovedfokus skulle være hvordan internkontrollen fungerer i praksis og blir etterlevd. Kontrollutvalget vil i første møte i 2023 få fremlagt revisjonens prosjektplan. Rapport fra prosjektet er antatt fremlagt for kontrollutvalget i møte i mai og for kommunestyret i juni 2023.

4.6 Eierskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved eierskapskontroll følger av kommuneloven § 23-4.

Det er utarbeidet **Plan for eierskapskontroll 2020 – 2023** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 10.09.20, sak 32/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20 i K sak 77/20:

1. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Sunndal kommunes plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2023 med følgende tillegg:

Aksjeselskap:

- *Sunndal Næringseiendom AS*
- *Todalsfjordprosjektet AS*
- *Trollheim AS*

Andre selskap:

- *Krisesenteret for Molde og omegn IKS*
- *Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS*

2. Planen for eierskapskontroll vil etter dette omfatte følgende:

Aksjeselskap:

- a. Sunndal Energi AS*
- b. Sunndal Næringssekskap AS*
- c. Sunndal Næringseiendom AS*
- d. Todalsfjordprosjektet AS*
- e. Trollheim AS*
- f. Sunndal Alpinesenter AS*
- g. Aursjøvegen AS*
- h. Sunndal Parkering AS*
- i. Akvainvest Møre og Romsdal AS*

Andre selskap:

- j. ReMidt IKS*
- k. Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS*
- l. Møre og Romsdal Revisjon SA*
- m. Krisesenteret for Molde og omegn IKS*
- n. Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS*
- o. Sunndalsøra Samfunnshus BA*

3. Ved eierskapskontroll i selskaper som Sunndal kommune eier sammen med flere kommuner i fellesskap, skal eierskapskontrollen i disse selskapene samordnes med de andre eierkommunene.

4. Kontrollutvalget gjennomfører en avgrenset kontroll for å vurdere om det er behov for å gjennomføre forvaltningsrevisjon i noen av kommunen sine selskap eller interkommunale samarbeid. Om kontrollen viser et slikt behov, kan kontrollutvalget velge å prioritere å gjennomføre slik forvaltningsrevisjon sammen med eventuell eierskapskontroll.

5. Kontrollutvalget får fullmakt til å prioritere rekkefølgen mellom eierskap og selskap som er omtalt i planen.

6. Dersom det oppstår noe uforutsett i planperioden, kan kontrollutvalget prioritere andre eierskap og selskap enn det som fremgår som tema jf pkt. 2.

I ny kommunelov § 26-1 er det kommet et krav om at kommuner minst en gang i valgperioden skal utarbeide eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv. Det er satt krav til hva eierskapsmeldingen skal inneholde:

- Kommunen sine prinsipper for eierstyring.
- Oversikt over selskap, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesse i.

- Kommunen sitt formål med sine eierinteresser.

Eierskapsmelding er et viktig styringsverktøy for kommunestyret, for kommunen sine representanter i selskapene og for kontrollutvalget sitt arbeid. Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding.

Sunnal kommune hadde en eierskapsmelding fra 14.02.17. Kommunestyret vedtok ny eierskapsmelding del 1, i møte 03.11.21, sak 68/21. I møte 23.11.22, sak 79/22 vedtok kommunestyret eierskapsmelding del 2 – selskapsdelen.

Gjennom vedtatt eierskapsmelding for Sunndal kommune, del 1 og 2, vurderer kontrollutvalget å ha et verktøy for å gjennomføre eierskapskontroller.

Kontrollutvalget har i 2022 ikke gjennomført noen eierskapskontroller.

4.7 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Med hjemmel i kommuneloven § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra IKS, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefelleskap og AS der kommunen alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller IKS direkte eller indirekte eier alle aksjer

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

Det er ingen selskaper som har varslet kontrollutvalget. Kontrollutvalget har holdt seg orientert om møter i generalforsamlinger og representantskap gjennom det som kommer frem i kommunens postliste og referatsaker presentert i kommunestyret.

Kontrollutvalget fikk i møte 03.11.22 en redegjørelse fra **Kristiansund og Nordmøre Havn IKS**, ved Havnefogd/daglig leder Knut Mostad. Det ble orientert knyttet til følgende stikkord som utvalget hadde oversendt på forhånd; Hva er gjort i selskapet siden forrige orientering? Internkontroll i Kristiansund og Nordmøre Havn IKS, Selskapets åpenhetspolicy/publisering av møteinnkallinger og protokoller.

4.8 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av kommuneloven § 23-7 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 2 og 8.

Sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov. Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets rolle i fastsetting av budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommunelova § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor

Kontrollutvalget innstiller i slike saker til kommunestyret.

4.9 Oppfølging av politiske vedtak

Etter kommuneloven § 13-1, skal kommunedirektøren påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Etter reglement for kontrollutvalget i Sunndal § 6, skal kontrollutvalget arbeide for å sikre at politiske vedtak i kommunen følges opp.

I Sunndal kommune rapporterer kommunedirektøren på en god måte til kommunestyret om oppfølging av politiske vedtak. Kommunestyret er derfor godt kjent med hvilke saker som kommunedirektøren ikke har fulgt opp. I tertialrapportene blir det rapportert om status for den enkelte vedtatte sak. Kontrollutvalget har tertialrapportene til behandling.

4.10 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Kontrollutvalget har en egen liste over saker til videre oppfølging. Dette er saker som utvalget ser behov for å følge opp over tid, eller der utvalget for eksempel årlig ønsker fremlagt statusrapporter. Listen blir gjennomgått og oppdatert i hvert kontrollutvalgsmøte.

Saker på kontrollutvalgets oppfølgingsliste som ikke er endelig avsluttet pr. 31.12.22:

- Barnevernstjenesten
- Informasjonssikkerhet og datasikkerhet.
- Sunndal kommune som miljøforvalter
- Barnehagetjenester i Sunndal kommune
- Brannverntilsyn
- Innkjøp og offentlige anskaffelser
- Publisering av postlister og politiske saklister fra det gamle saks- og arkivsystem
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon Hjemmetjenester i Sunndal kommune med vekt på omstillingsarbeid

4.11 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2022 ingen saker knyttet til økonomisk utroskap eller andre forhold som kan tyde på alvorlige brudd på regler. Det har ikke vært gjennomført særskilte undersøkelser fra revisors side.

4.12 Henvendelser til kontrollutvalget

Kontrollutvalget har fulgt opp flere henvendelser fra innbyggere i kommunen og innspill fra kontrollutvalgsmedlemmer. Det er da blitt bedt om redegjørelse fra kommunedirektøren, og i flere av sakene har utvalget kommet med anmodninger til kommunedirektøren.

- Rutiner for mottak og behandling av innsynsbegjæringer
- Rutiner for klagebehandling av enkeltvedtak knyttet til tjenestetilbud innen habiliteringstjenesten, ivaretagelse av veiledningsplikt til tjenestemottakere/pårørende og opplysninger om klageadgang.
- Kommunens rutiner knyttet til tilskuddsutbetaling
- Manglende møteinnkallinger til Nordmøre interpolitiske Råd (NIPR)
- Offentliggjøring av kjørebok etter snøscooterkjøring
- Personalsituasjonen ved bofellesskap, avviksoppfølging og medarbeiderundersøkelser
- Oppfølging av bemanningsnormen i barnehagene
- Referansegruppe Revisjon forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, er det et folkevalgt organ?
- Tilgang til postlister og politiske dokument og postlister fra før 24.6.2019.
- Oppfølging av kommunestyrevedtak 37/22 om gjødselstøtte

4.13 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget gjennomførte 22.09.22 virksomhetsbesøk ved **Ålvundeid barnehage**. Stikkord for besøket var: Organisering av arbeidet i barnehagen, kompetanse og dispensasjoner, sykefravær/nærvær, bemanningssituasjonen jf. bemanningsnormen, erfaringer med den nye vikarordningen, medarbeiderundersøkelser, brukerundersøkelser, rutiner for kontakt hjem-barnehage, HMS for barn og ansatte, etikk og etisk refleksjon, samarbeid med andre enheter som PPT, barnevern, helsestasjon, igangsetting av tiltak etter vedtak om behov for individuell tilrettelegging, rutiner for å sikre personvern og informasjonssikkerhet, kvalitetssikring av vikarer og personer som har praksisplass.

Av forbedringspunkt på virksomhetsbesøket, var at førstehjelpskursene som arrangeres annet hvert år kun omfatter hjerte-lungeredning. Det gis ikke opplæring ut fra ROS-analyse av barnehagens behov. For eksempel øves det ikke på situasjonen der noe sitter fast i barnets hals. Det fremkom også at selv om det ikke er mange skader i barnehagen, så er det enkelte «feller» på uteområdet. Blant annet kanter og murer som kan skade barna ved fall. Det blir også opplyst at flere av lekeapparatene på område er tilpasset skolebarn, og kan være for store for barnehagebarna.

Som oppfølging etter virksomhetsbesøket besluttet kontrollutvalget i møte 03.11.22 å skrive brev til kommunedirektøren der det anmodes om å følge opp informasjon knyttet til førstehjelpskursene som arrangeres i barnehagene, samt «feller» på uteområdet til Ålvundeid barnehage. I brevet anmodes det om at alle førstehjelpskurs i kommunen tilpasses gjeldende virksomhet. Kontrollutvalget vil følge opp anmodningene i 2023.

4.14 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av oppgavene til kontrollutvalget er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Etter § 25-1 i kommuneloven, skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen er ansvarlig for internkontrollen. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Dette innebærer at kommunedirektøren skal:

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Etter § 25-2, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året. Kommunedirektøren rapporterte til kommunestyret i forbindelse med avleggelse av årsberetningen for 2021.

Sunnal kommune har etablert et elektronisk verktøy for å ivareta internkontrollen.

Kommunen har blant annet følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Sunndal kommune** (vedtatt 16.12.20, K-sak 123/20).

- ❖ **Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Sunndal kommune** (16.12.20, K-sak 124/20).
- ❖ **Delegerings- og myndighetsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 19.04.06, K-sak 20/06, sist revidert 10.02.21, K-sak 3/21)
- ❖ **Mal for saksframlegg for Sunndal kommune** (vedtatt 05.05.2, K-sak 31/21)
- ❖ **Rammer og mål for og gjennomføring av utviklingssamtaler mellom folkevalgte og kommunedirektøren** (vedtatt 05.05.21, K-sak 32/21)
- ❖ **Finansreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 04.11.20, K-sak 88/20).
- ❖ **Vedtakter for Sunndal kommunes næringsfond** (revidert 18.10. 11 i ØP sak 82/11. Revidert 21.03.18 i K-sak PS 21/18)
- ❖ **Innkjøpsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 02.09.15, K-sak 67/15, sist revidert 30.08.18)
- ❖ **Eierskapsmelding for Sunndal kommune (Del 1** vedtatt 03.11.21, K-sak 68/21)
- ❖ **Nytt rapporteringssystem i Sunndal kommune** (vedtatt 14.06.17, K-sak 45/17)
- ❖ **Arbeidsgiverstrategi i Sunndal kommune** (vedtatt 06.09.17, K-sak 57/17)
- ❖ **Lønnspolitikk i Sunndal kommune** (revidert og vedtatt 06.09.17, K-sak 58/17)
- ❖ **Etiske retningslinjer for Sunndal kommune** (vedtatt 28.11.07, K-sak 70/07)
- ❖ **Sunndal kommunes administrative organisering** (vedtatt 05.09.18, K-sak PS 64/18)
- ❖ **Reglement for folkevalgte organer i Sunndal kommune** (revidert og vedtatt 10.02.21 i K-sak 2/21)
- ❖ **Eierskapsmelding – Selskapsdelen** (Del 2 vedtatt 23.11.22, k-sak 79/22)
- ❖ **Innkjøpsstrategi for Sunndal kommune** (vedtatt 27.04.22, K-sak 25/22)

4.15 Tilsyn fra andre

Flere eksterne forvaltningsorgan fører tilsyn med kommunen. For eksempel statsforvalteren, helsetilsynet, arbeidstilsynet og arkiverket.

Disse tilsynene kan avdekke lovbrudd, avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

Etter kommuneloven § 25-2, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kontrollutvalget ser det som formålstjenlig at kontrollutvalget og kommunestyret blir orientert om slike tilsyn for å kunne løpende følge opp at tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2022 innhentet, behandlet og fulgt opp, følgende tilsynsrapporter:

Tilsyn med rett til spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt barnehagetilbud

Statsforvalterens tilsynsrapport datert 23.02.22 viste 3 pålegg om retting med flere underpunkt. Utvalget ble i møte 22.09.22 informert om at påleggene var fulgt opp og tilsynet avsluttet.

Tilsyn Arbeidstilsynet – Drivatunet bofellesskap, Ringvegen og Auratunet bofellesskap

Arbeidstilsynet har gjennomført tilsyn med Drivatun bofellesskap og Ringvegen og Auratun bofellesskap. Brev datert 07.06.22, jf. RS 38/22, viser at det er gitt to pålegg. Kontrollutvalget fikk i møte 08.12.22, sak 40/22, fremlagt brev datert 21.10.22 fra Arbeidstilsynet. Det kommer frem at tilsynet avsluttes på bakgrunn av kommunens tilbakemelding datert 12.10.22. På bakgrunn av mottatt dokumentasjon og orientering fra avdelingsleder ved Drivatun bofellesskap, avslutter kontrollutvalget sin oppfølging av saken.

Brannverntilsyn

Nordmøre og Romsdal Brann og redning IKS (NORBR) gjennomfører brannforebyggende tilsyn med særskilte brannobjekt, det gjennomføres også systemtilsyn. Kontrollutvalget gjør seg kjent med rapportene fra tilsynene og følger med til avvikene er rettet. I møte 31.03.22, jf. sak 12/22, fått fremlagt rapport etter Tilsyn med Øran Aktivitetshus (3 avvik), og Tilsyn med Sunndal Voksenopplæring (3 avvik og 1 anmerkning). Utvalget har i møte 03.03.22 fått fremlagt dokumentasjon som viser at NORBR har konstatert at fremdriftsplanene som er laget for oppfølging av tilsynene ved Øran aktivitetshus og Nordmørsvegen 3, Sunndal voksenopplæring, er tilfredsstillende og at oppfølging vil skje ved neste tilsyn. Kontrollutvalget avslutter sin oppfølging av disse to tilsynene.

Oppfølging av Tilsyn med Indre Nordmøre barneverntjeneste sitt arbeid med undersøkelser 2021

Statsforvalteren i Møre og Romsdal gjennomførte tilsyn med Indre Nordmøre barneverntjeneste i 2021 (5 pålegg). Kontrollutvalget har som vedlegg til sak 22/22 i møte 16.06.22 fått fremlagt Surnadal kommunes tilbakemelding til Statsforvalteren etter tilsynet. Og som vedlegg til sak 28/22, i møte 22.09.22, statsforvalterens tilbakemelding til barnevernstjenesten. Tilsynet er ikke avsluttet og kontrollutvalget vil følge opp til påleggene er fulgt opp og tilsynet avsluttet.

Oppfølging av Tilsyn med grunnskoleopplæring for voksne 2021

Kontrollutvalget fikk i møte 16.06.22, jf. sak 22/22, fremlagt kommunedirektørens erklæring om retting av avvikene, samt brev datert 13.01.22 der Statsforvalteren finner det sannsynliggjort at kommunen har retta de bruddene kommunen var pålagt å rette å rette opp i. Kontrollutvalget avsluttet da sin oppfølging.

Oppfølging av Tilsyn med Sunndal kommunale vannverk 2021

Kontrollutvalget fikk i møte 31.03.22, jf. sak 12/22, fremlagt kommunens oversikt over gjennomførte tiltak etter farekartlegging, rutiner for prøvesvar, prosedyre for drift og vedlikehold av drikkevannsbasseng, samt brev fra Mattilsynet datert 14.02.22. Mattilsynet har vurdert kommunens tilbakemelding, og mener at regelverket er oppfylt. Vedtaket lukkes, og saken avsluttes fra Mattilsynets side. Kontrollutvalget avslutter sin oppfølging av tilsynet

Kontrollutvalgssekretariatet har i 2022 deltatt på møte i Tilsynsforum organisert av Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Fokus i møte var samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner. Statsforvalteren har ifølge kommunelova et samordningsansvar for dette. Fra 2020 er det opprettet en egen **Tilsynskalender** der alle planlagte og gjennomførte tilsyn fra alle statlige tilsynsorgan vil bli samlet. Kalenderen inneholder også oversikt over forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgene.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse.

Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne og innbyggerne generelt. En aktiv og troverdig kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har også i 2022 fått innspill fra innbyggere og politikere om forhold som de ønsker at kontrollutvalget skal se nærmere på. Kontrollutvalget vurderer alle henvendelser som mottas.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til Sunndal kommune.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger

og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert. Det er derfor viktig å få til en god dialog og gjensidig forståelse mellom kommunestyre og kontrollutvalg. Samt mellom kommunedirektør og kontrollutvalg.

Utvalget, hjulpet av sekretariatet, bidrar gjerne med informasjon og kunnskap om kontrollutvalgets arbeid.

Sundalsøra, 23.januar 2022
Kontrollutvalget i Sunndal kommune

Halvard G. Hagen
leder

Jon Kristian Schnell
nestleder

Edel Magnhild Hoem
medlem

Anveig Bjordal Halkjelsvik
medlem

Erling Rød
medlem